

Johan Cajanus

Yxi hengellinen weisu, iosa tämän mailman catovainen meno edespannan, nijn myös cuinga ihminen cuolemata wastans itziänz lohdutta taita

Duchovní píseň, v níž se předkládá pomíjivost tohoto světa a také způsob, jak se člověk může vyrovnat s vlastní smrtelností

Etkös ole ihmis parca,
aiwan arca,
Coscas itket ylen öitä,
Coscas suret suuttumata,
puuttumata
Coucon mustan Murha-töitä.

Cožpak nejsi, tvore bídný,
cár bázlivý,
vždyť se třeseš celé noci,
nářek není k utišení,
k zastavení
zhoubných činů černé moci.

Tap'on wanha tappawalla
Wierahalla
Luojan laitoxen perähän:
Hywät, huonot Langoinensa,
lapsinensa,
Syöstä, sullo' maan powehen.

Starý snad je jako svět,
strůjce těch béd,
kořistí je mu tvor Boží:
Dobré, zlé i jejich spětí,
malé děti,
ostatky jejich v zem složí.

Syöstä, haasta, särke, sorta,
Mullax murta
Hirmu Courilla Cowilla;
Eij ole toiwo toiwotuxis,
Woiwotuxis,
Parcu-suilla pelcurilla.

Utlačuje, bije, mučí,
v prach poručí
upír ten strašným pařátem;
Žádná naděj, jen úpění,
jen kvílení
z hrdel stáhlých silným strachem.

Parcu pojes paneminen,
catzominen
Caiken mailman menoja.
Catzo caicki catzeltawat,
cuunneltawat,
Eikö löydy loppuwia?

Úpění teď odložíme,
popatříme
na běh světa, veškerenstva.
Pohleď na vše, co lze vidět,
co lze slyšet.
Není zhouby uvnitř tvorstva?

Eikö cuulu cuolewia
Catowia
Paitzi Ihmis parcaisia?
Tuules, Tähdís, Taiwahalla,
Meres, Maalla,
Cuolewil on cumpania.

Cožpak smrt si nevybírání,
nepotírání
nic krom lidských ubožáků?
V hvězdách, větru, na nebesích,
vírech vodních
člověk má dost souputníků.

Mitä maasa Matelepi,
Käwelepi,
Maaxi muuttua pitäpi;
Mitä Puussa pijscuttapi,
cuiscuttapi,
Puusta pudota pitäpi.

Co se plazí v prachu země,
plazí plémě,
v prach se nutně přeměňuje;
Co na stromě prozpěvuje,
poskakuje,
pádem z něj pak se zabije.

Lennä lindu mingäs lennät,

Leť si, ptáčku, kam chceš letět,

et sä lennä
Cowan Cuoleman Käsistä;
Se se Linnun lendäwängi,
riendäwängi,
Temma tuulettemasta.

Kell' on Ruumis raittihimbi,
rautaisembi,
Cuin on Calalla Meresä?
Surma toki surmelepi,
Turmelepi
Wetten Carjangin Wedesä.

Haut'on walmis Wähäisillä
Calaisillä,
Hauwin hirmuisen Cuwusa;
Hauwin Haut'on cuohuwasa
Cattilasa
Toinen puhuwan Powesa.

Ruohot raucat raukenevat,
ehkä owat
Coreana cukasansa;
Puut eij pääse paxu Juuret,
Pienet, Suuret,
Caatahan casotesansa.

Kiwet cowat Callioilla,
Cangahilla
Ricki mullax muretahan:
Rauta caicki rewäisewä,
raatelewa,
Ruostehelda raadellahan.

Eij niin wähä woimatoinda,
Wäetöindä,
Jota Surma säästänepi;
Eij nijn wahwa wäellistä,
Woimallista,
Joca käsis kestänepi.

Jossa cannell'caiken Ilman
heität Silmän,
Hänen tiedustat tapansa:
Käändy, culke, wäändy, wyöry,
poicke, pyöry,
Taiwas kircas Tähtinensä.

Kerran käändy käändymästä,
wäändymästä,
Käändy käändymättömäxi,
Käändy käskyllä cowalla,

neuletíš
přec smrti z jejích pařátů;
Ta i ptáka letícího,
svišťícího,
uchvátí z výšin oblaků.

Kdo má v těle víc svěžesti,
víc tvrdosti,
nežli ryba v chladných vodách?
Přese všechno smrt dostihne,
zhouba stihne
též vodní havěť v hlubinách.

Hrob je hotov pro potírek,
hejna rybek,
hrdlo strašlivé má štika;
Její zase častý konec,
vroucí hrnec,
druhý v útrokách člověka.

Byliny ubohé chřadnou,
ihned zvadnou
krásné květy ač jim sluší;
I ty stromy, kořen velký,
silný, tenký,
kácí se, přes sebe vrší.

Pevná skála ve skaliscích,
vřesoviscích
Přece na prach rozkotána:
Ocel vše na kusy rvoucí,
drásající,
Sama rzí je rozervána.

Není takové drobnosti,
maličkosti,
kterou by smrt ušetřila;
Nikdo nemá síly dosti,
ni moudrosti,
která by ho ochránila.

Svůj zrak povzneseš-li vzhůru,
k všehomíru,
seznáš jeho způsob bytí:
Obrací se, točí, vine,
vzniká, hyne,
Nebes louka, hvězdné kvítí.

Jednoho dne zarazí se,
zastaví se,
dále točit se přestane.
Dle rozkazu Všemocného,

Caickiwallan,
Tyhjäksi, tawattomaxi.

řádu svého
zbaven jsa, prázdným zůstane.

Täm' on Tuoni tulisella
taiwahalla,
Tämä tähtein pesällä,
Täm' on ikä ihanalla
Auringolla:
Tämä wahuus wahvudella!

Hle, to zánik třpytných nebes,
hvězdných těles,
ku konci se chýlí léta,
zestárne i slunce jasně,
záhy zhasne
mocnější než mocní světa!

Sijs ei ole olewata,
pysywätä
Tämän mailman Menoissa:
Caicki caatu, caicki muuttu,
caicki puuttu,
Luojan Luotuin seasa.

Není jsoucí bez rozpadu,
bez rozkladu
v proudech světa stvořeného:
Vše se mění, všechno padá,
zhouba střádá
z Božích tvorů každičkého.

Hengelliset, hengettömät,
huolettomat,
Menojansa muuttewat;
Hetki hetkeld, Päiwä päiwäld,
Wuosi wuodeld,
Loppuwansa lähenewät.

Živoucí i ten bez duše,
nic netuše,
v stavu svém se proměňují;
Ze dne na den, v každé chvíli,
roky pílí,
k svému konci všichni spějí.

Tätä aina ajatella,
muistutella,
Sinun sundisen pitäisi;
Tästä otta ojennusta,
huojenusta,
Surman sua säikyttäisä.

Pročež toto v mysli drž si,
nezoufej si,
ještě nejsi zcela ztracen;
Z toho vezmi poučení,
rozhřešení,
když tvé smrti blíží se den.

Luodut caicki catoawat,
lopun saawat,
Laatuinensa luondoinensa.
Ongo ihmet jos sä caadut,
jossa maadut,
Syndi säcki syndinensi?

Stvoření je pomíjivé,
proto zhyne
jeho vlastnost i s podstatou.
Divno snad, že zůstaneš sám,
v zem zahrabán,
hříšný vak s myslí nečistou?

Mik' on ilo ricastua,
racastua,
Caupungisa catowasa?
Mik' on ilo oleskella,
asuskella,
Täsä turhasa Tilasa?

V čem je radost být bohatý,
či ženatý
v městě předurčeném zmaru?
V čem je radost v něm pobývat,
či přežívat
v místě bez zřejmého tvaru?

Etzi muuta elandota,
olendota,
Pyydä taiwahan Talohon!
Etzi meno muuttumatoim,
puuttumatoim,
Pyri taiwahan ilohon!

Hledej jiné živobyť,
dar přežití,
cestu k nebeskému domu!
Hledej stav, co neproměnný
neochvějný,
a nebeskou radost k tomu!

Siell' on riemu rickahambi,
runchahambi,
Siell'on llo loppumata:
Siellä laulat Lapsinensi,
Langoinensi,
Woiton Wirtä wäsymätä.

Cosk'ei coskan cuolemata,
catomata,
Sinne tääldä tulla taita;
Sydän on sull' syndis-parca,
aiwan arca,
Ettäs suret surman Töitä.

V něm blaženost je bohatší
a nejsladší,
v něm je radost nekončící.
V něm budeš pět s příbuznými,
s dětmi svými,
píseň povždy trvající.

A přestože beze skonu
toho domu
nelze jen tak hned dosíci;
tvé srdce je, muži bídný,
cár bázlivý,
tak se koříš zhoubné moci.